

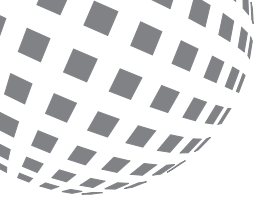
Tematické okruhy státní závěrečné zkoušky

bakalářský studijní program Geografie

completus | prezenční i kombinovaná forma studia
verze 2022/2023

Státní závěrečné zkoušky probíhají v letním zkuškovém období před zkušební komisí jmenovanou děkanem Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Sestávají z obhajoby bakalářské práce a z průřezového ověření znalostí a dovedností odpovídajících povinným předmětům studia. Toto ověření má podobu písemné zkoušky. Otázky jsou vybírány z tematických okruhů v rámci následujících čtyř předmětů:

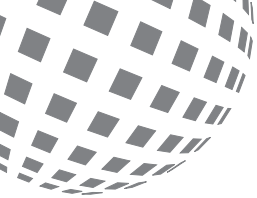
KGG/SZZF	Fyzická geografie
KGG/SZZH	Humánní geografie
KGG/SZZR	Regionální geografie ČR a Evropy
KGG/SZZM	Metody geografického výzkumu



KGG/SZZF Fyzická geografie

Otázky pro písemnou zkoušku jsou vybírány z těchto tematických okruhů:

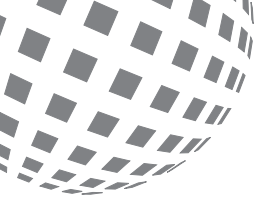
1. Orientace na Zemi a na obloze, základy navigace.
2. Tvar a rozměry Země, vzdálenosti na Zemi.
3. Čas a způsoby jeho měření.
4. Pohyby Země a jejich důsledky.
5. Slapové jevy.
6. Úplný klimatický systém a klimatické kategorie.
7. Zemská atmosféra. Všeobecná cirkulace atmosféry, místní cirkulace.
8. Sluneční záření v atmosféře a na zemském povrchu, teplota vzduchu a půdy.
9. Voda v atmosféře.
10. Základy synoptické meteorologie, vzduchové hmoty a jejich vliv na charakter počasí.
11. Klima na Zemi. Kolísání klimatu a klimatické změny. Nebezpečné meteorologické jevy.
12. Meteorologické měření a pozorování, zpracování meteorologických dat.
13. Světové zásoby vody na Zemi a oběh vody.
14. Hydrografické charakteristiky povodí, srážko-odtokový proces v krajině.
15. Hydrometrie, extrémní hydrologické jevy.
16. Limnologie.
17. Podpovrchové a podzemní vody.
18. Globální tektonika – stavba zemského tělesa, litosféra, litosférické desky a procesy na rozhraní litosférických desek.
19. Hlavní strukturní jednotky pevnin a tvary reliéfu oceánského dna.
20. Endogenní geomorfologické procesy – sopečná a seismická činnost.
21. Strukturní geomorfologie a strukturní tvary reliéfu.
22. Fluviální procesy a tvary.
23. Krasové procesy a tvary.
24. Kryogenní procesy a tvary – glaciální, periglaciální a nivační.
25. Eolické a marinní procesy a tvary.
26. Antropogenní procesy a tvary.
27. Základy pedogeografie – půdní složky, půdotvorné činitele, pedogenetické procesy, složky půd.
28. Půdní klasifikace. Eroze půdy.
29. Faktory prostředí a jejich působení na organismy.
30. Geobiomy a jejich základní charakteristiky.
31. Krajinná sféra – základní členění.
32. Geosystémy.
33. Struktura krajiny.
34. Chování, fungování a stabilita krajiny.
35. Vývoj krajiny, krajinná sukcese.
36. Krajinotvorné pochody.
37. Krajinná typologie.
38. Životní prostředí člověka.



KGG/SZZH Humánní geografie

Otázky pro písemnou zkoušku jsou vybírány z těchto tematických okruhů:

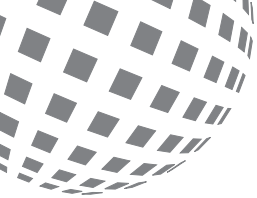
1. Geografie obyvatelstva a demografie jako vědní disciplíny.
2. Vývoj obyvatelstva a jeho rozmístění na Zemi.
3. Struktury obyvatelstva a jejich vliv na populační pochody.
4. Přirozený pohyb obyvatelstva, populační politika a prognózy.
5. Vnitřní a zahraniční migrace.
6. Aktuální sociální témata v ČR.
7. Vývoj osídlení, urbanizační procesy.
8. Vymezování sídel, městská a venkovská sídla, vnitřní struktura měst.
9. Sídelní a regionální systémy.
10. Ekonomická geografie a klíčoví aktéři v ekonomickogeografickém prostoru.
11. Zapojení regionů/států do globálního ekonomického systému.
12. Globalizace a její geografické dopady.
13. Zdroje makroekonomických dat, ukazatele výkonnosti ekonomiky státu a lidského rozvoje.
14. Lokalizační teorie a lokalizační faktory v ekonomické geografii.
15. Zemědělství a produkce potravin v současném světě.
16. Inovace v průmyslové výrobě a jejich prostorové dopady.
17. Geografické metody hodnocení průmyslu a zdroje dat.
18. Energetická politika států a energetický mix.
19. Světový dopravní systém a jeho proměny.
20. Služby a jejich postavení v současném světě.
21. Rozvoj cestovního ruchu a jeho regionální dopady.
22. Politická geografie a geopolitika (vymezení pojmu).
23. Anglosaská a německá geopolitika.
24. Stát (znaky, funkce).
25. Státní území.
26. Formy států.
27. Státní hranice.
28. Základní znaky politické globalizace v geografickém kontextu.
29. Základní znaky ekonomické globalizace v geografickém kontextu.
30. Základní znaky kulturní globalizace v geografickém kontextu.
31. Funkce venkova a jeho definice, vymezování venkova.
32. Společná zemědělská politika a venkov.
33. Rozvoj venkova, aktéři, nástroje.



KGG/SZZR Regionální geografie ČR a Evropy

Otázky pro písemnou zkoušku jsou vybírány z těchto tematických okruhů:

1. Geologická stavba a geologický vývoj Českého masivu a Karpat.
2. Nerostné suroviny ČR a jejich těžba – základní legislativa, historické aspekty, vývoj po roce 1989, charakteristika ložisek a těžby vybraných nerostných surovin (uran, ostatní rudy, uhlí, ropa a zemní plyn, kaolin, stavební suroviny).
3. Geomorfologické členění ČR – základní regionalizace a základní typy reliéfu.
4. Genetické typy reliéfu na území ČR – sopečný reliéf, krasový reliéf a krasové oblasti, reliéf pís-kovcových skalních měst, Západní Karpaty.
5. Hydrologické poměry ČR – povrchové vody, jezera a přehradní nádrže ČR, podpovrchové vody.
6. Klimatické poměry ČR – klimatická regionalizace území, charakteristiky základních meteorolo-gických prvků, dlouhodobé průměry, extrémy, klimatická změna.
7. Pedogeografické a biogeografické poměry ČR.
8. Ochrana přírody a krajiny v ČR – základní legislativa, mezinárodní úmluvy, charakteristiky zvláště chráněných území.
9. Komplexní fyzikogeografické poměry geomorfologických soustav na území ČR – Šumavská, Česko-moravská, Krkonošsko-jesenická, Krušnohorská, Česká tabule, Poberounská, Středopol-ské nížiny, Vněkarpatské sníženiny, Vnější Západní Karpaty, Vídeňská pánev.
10. Vývoj státní hranice ČR po roce 1918.
11. Vývoj územněsprávního členění ČR.
12. Sídelní struktura v ČR a její dlouhodobý vývoj.
13. Obyvatelstvo ČR – vývoj struktury, přirozený a mechanický pohyb.
14. Integrace ČR do globálních ekonomických struktur.
15. Průmysl ČR – vývoj po roce 1989, charakteristika jednotlivých průmyslových odvětví.
16. Zemědělství ČR – vývoj po roce 1989, charakteristika rostlinné a živočišné výroby.
17. Doprava v ČR – vývoj po roce 1989, charakteristika jednotlivých druhů dopravy.
18. Geologický vývoj Evropy. Reliéf Evropy.
19. Hydrologie a klimatické poměry Evropy.
20. Fyzikogeografické regiony Evropy a jejich charakteristika.
21. Obyvatelstvo Evropy (demografické charakteristiky a dynamika obyvatelstva včetně migrace, prostorová diferenciace, sídla).
22. Ekonomická charakteristika Evropy a postavení Evropy ve světovém hospodářství.
23. Geopolitická charakteristika Evropy a její význam v současném světě.
24. Geografická charakteristika socioekonomických regionů Evropy.
25. Mezinárodní konflikty, jejich znaky a typy. Konfliktní cyklus.
26. Způsoby řešení mezistátních a vnitrostátních konfliktů.
27. Problémové oblasti současného světa.
28. Vývoj poválečné Evropy a integrační procesy.
29. Základní smlouvy o Evropské unii – od vzniku Evropských společenství po současnost.
30. Orgány a instituce Evropské unie a Evropských společenství.
31. Jednotný vnitřní trh EU a měnová politika EU.
32. Rozpočet EU a společné politiky EU.



KGG/SZZM Metody geografického výzkumu

Otázky pro písemnou zkoušku jsou vybírány z těchto tematických okruhů:

1. Geografie jako vědní disciplína: geografie a ostatní vědy, struktura geografie, základní témata geografie.
2. Vznik moderní geografie (determinismus, posibilismus, indeterminismus, regionální geografie).
3. Kvantitativní geografie (pozitivismus, kvantitativní revoluce) a její kritika (humanistická geografie, radikální geografie).
4. Post směry v geografii (feministická geografie, postrukturalismus).
5. Geografie v České republice (pracoviště, výzkumné směry, profesní organizace).
6. Citování ve vědecké práci (terminologie, zásady publikační etiky, plagiátorství).
7. Klasické a moderní metody výzkumu v oblasti hydrologie, meteorologie a klimatologie.
8. Metody datování a geofyzikální metody ve fyzickogeografických disciplínách.
9. Metody přesného určování polohy při mapování.
10. Regionálněgeografická analýza populačního vývoje a struktury obyvatelstva.
11. Regionálněgeografická analýza změn v ekonomice regionů.
12. Základní statistické pojmy, typy proměnných, deskriptivní statistika.
13. Teoretická rozdělení četností (normální a binomické) a odhady parametrů základního souboru.
14. Testování statistických hypotéz a analýza rozptylu.
15. Korelační analýza.
16. Regresní analýza.
17. Referenční a zobrazovací plochy v kartografii. Základní vlastnosti kartografických zobrazení.
18. Obsah a náplň map. Druhy map.
19. Práce při vzniku mapy. Kartografická generalizace.
20. Kompozice a legenda tematických map.
21. Metody tematické kartografie.
22. Vektorový a rastrový formát digitálních dat.
23. GIS – funkce, operace.
24. Základní komponenty GIS.
25. Typy digitálních dat.
26. Dálkový průzkum Země, koncepce, aktivní a pasivní DPZ.
27. Zpracování a analýza digitálních dat bez DPZ.
28. Družicové systémy pro výzkum krajinné sféry a životního prostředí.